

Boom juridisch
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
E info@bju.nl
I www.boomjuridisch.nl

EstateTip

Review

Afl. 2020-36

25 november 2020

Het steeds populairdere g.p. Wat kun je er in het buitenland mee? (II)

In *EstateTip Review* is eerder (2018-25) aandacht besteed aan de verschillen tussen het huwelijk en het geregistreerd partnerschap. In genoemde *EstateTip Review* werd geconstateerd dat er op het gebied van het naamrecht minimale verschillen bestaan tussen huwelijk en geregistreerd partnerschap, dat het geregistreerd partnerschap geen trouwbelofte (art. 1:67 lid 1 BW) kent en dat alleen het huwelijk een verbod kent op aan de voltrekking voorafgaande godsdienstige plechtigheden (art. 1:8 BW). Verder kan enkel bij het huwelijk van tafel en bed worden gescheiden. Daar staat tegenover dat het huwelijk niet, en – onder voorwaarden – het geregistreerd partnerschap wél met wederzijds goedvinden buiten de rechter om kan worden beëindigd (art. 1:80c lid 1 aanhef en onder c BW i.v.m. art. 1:80d BW) en het geregistreerd partnerschap wél in een huwelijk kan worden omgezet (art. 1:80g BW), maar een huwelijk niet (meer) in een geregistreerd partnerschap.

Na te hebben opgemerkt dat de afstammingsrechtelijke verschillen tussen huwelijk en geregistreerd partnerschap per 1 april 2014 zijn opgeheven, kwamen in genoemde *EstateTip Review* twee uitspraken (Rb. Midden-Nederland 15 mei 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:2079 en Hof Den Haag 23 mei 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:1256) aan bod waaruit bleek dat er soms toch haken en ogen kleven aan het geregistreerd partnerschap. In beide casus draaide het om het gegeven dat het geregistreerd partnerschap niet in elk buitenland wordt erkend (hetgeen overigens ook geldt voor de beëindiging met wederzijds goedvinden van art. 1:80c lid 1 aanhef en onder c jo. art. 1:80d BW).

De Haagse zaak draaide om een stel dat in Nederland een geregistreerd partnerschap is aangegaan en daarna met elkaar in Wit-Rusland een huwelijk. Interessant was dat het Nederlandse partnerschap niet was beëindigd op het tijdstip dat het Wit-Russische huwelijk werd voltrokken. Toen men een aantal jaren later wilde 'scheiden', bleek dat de 'dubbele' burgerlijk staat – gehuwd én geregistreerd partner – tot complicaties leidde. Gelukkig zagen de creatieve Haagse rechters in het aangaan van het Wit-Russische huwelijk een omzetting als bedoeld in artikel 1:80g BW met internationaal tintje: het Nederlandse partnerschap was omgezet in een Wit-Russisch huwelijk. En dat Wit-Russisch huwelijk kon vervolgens in Nederland 'gewoon' door echtscheiding worden beëindigd.

Problematischer was de zaak die speelde bij de rechtbank Midden-Nederland. Een in Nederland als partner geregistreerd stel wilde dit partnerschap laten ontbinden. Opmerkelijk was dat zij tegelijkertijd aangaven van plan te zijn om 'direct' na die ontbinding met elkaar in het huwelijk te treden. Reden voor de ontbinding met aansluitende huwelijksvoltrekking bleek de gebrekkige buitenlandse erkenning van (in het algemeen het Nederlands geregistreerd partnerschap en in het bijzonder) een huwelijk dat is ontstaan via de hiervoor genoemde 'geruisloze' omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk. Omdat een in een huwelijk omgezet geregistreerd partnerschap niet werd erkend in het land waar het stel naartoe wilde gaan, moest men eerst het geregistreerd partnerschap ontbinden, vooraleer men een ter plaatse erkend huwelijk kon sluiten.

Het voorgaande overziend, verbaast het niet dat het erkenningsprobleem van het in een huwelijk omgezette geregistreerd partnerschap ook de aandacht trok van de wetgever. In februari 2020 heeft Kamerlid Kuiken hierover een aantal Kamervragen gesteld (*Aanhangsel Handelingen II* 2019/20, nr. 1969). Aan bod kwam onder meer de vraag hoe het überhaupt kan dat de buitenlandse overheid 'kennis' heeft/krijgt van het feit dat geen sprake is van een 'regulier' voltrokken huwelijk, maar van een dat is 'ontstaan' door omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk.

Uit het antwoord van de Minister voor Rechtsbescherming (*Aanhangsel Handelingen II* 2019/20, nr. 2175) blijkt dat een door de ambtenaar van de burgerlijke stand opgemaakte akte van omzetting geldt als bewijs van het huwelijk en dat:

'Op het afschrift of het uittreksel van de akte, om overlegging waarvan een buitenlandse autoriteit kan verzoeken, [...] naast het woord «Nederland» en de letters (NL) de aktesoort [staat]. In het geval van een geregistreerd partnerschap dat is omgezet in een huwelijk is de aktesoort de omzetting van een registratie van een partnerschap. Daarnaast staat in het afschrift of uittreksel van de akte de dag van de omzetting van de registratie van het partnerschap in een huwelijk vermeld. (Aanhangsel Handelingen II 2019/20, nr. 1969).' [curs. en toev. FH]

De minister bevestigt vervolgens het probleem dat ontstaat als het buitenland dit huwelijk niet erkent:

'Als Nederlanders verhuizen naar of wonen in een land dat niet een huwelijk erkent dat is voortgekomen uit een omgezet geregistreerd partnerschap, kunnen zij het geregistreerd partnerschap laten ontbinden wegens duurzame ontwrichting (als de partners kinderen hebben, via de rechter) en daarna met elkaar in het huwelijk treden (Vgl. Rb. Midden-Nederland 15 mei 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:2079). Deze wijze van beëindiging van het geregistreerd partnerschap vind ik omslachtig. Om hun huwelijk in het buitenland voor erkenning vatbaar te maken, moeten mensen op een oneigenlijke manier een einde maken aan hun geregistreerd partnerschap en met inachtneming van alle formaliteiten in het huwelijk treden, terwijl de Nederlandse wet een »geruisloze« omzetting van het geregistreerd partnerschap in een huwelijk kent.' [curs. FH]

Volgens de minister zit, anders dan Kamerlid Kuiken in haar vraag veronderstelt, de oplossing van het probleem niet in een nieuw te creëren eenvoudige procedure waarbij het partnerschap eerst administratief wordt ontbonden en snel en goedkoop een huwelijk kan worden aangegaan, maar in:

‘[...] de afgifte van een *internationaal uittreksel van de huwelijksakte*. Dit betreft een uittreksel uit de huwelijksakte waarop de datum van het huwelijk wordt vermeld zonder enige verwijzing naar het geregistreerd partnerschap waaruit het huwelijk is voortgekomen. Dit internationale huwelijksuittreksel wordt in veel landen doorgaans erkend. Bij de *Nederlandse burgerlijke stand* is het *geen standaardpraktijk* om burgers een internationaal uittreksel van de huwelijksakte te geven, mede omdat vaak niet duidelijk is dat burgers een afschrift of uittreksel nodig hebben om hun in een huwelijk omgezette geregistreerd partnerschap in het buitenland te bewijzen.’
[curs. FH]

Met in het achterhoofd het gegeven dat het geregistreerd partnerschap nog steeds aan populariteit wint (op het totaal van alle gesloten huwelijken en geregistreerd partnerschappen bedroeg het percentage geregistreerd partnerschappen in 2017 20,1%, in 2018 22,8% en in 2019 (liefst) 26,1%, afgeleid uit CBS Statline), blijft het van belang om cliënten met een potentieel ‘internationaal karakter’ niet alleen te wijzen op de buitenlandse ‘eigenaardigheden’ van het geregistreerd partnerschap, maar ook op het belangrijke verschil tussen de ‘akte van omzetting’ als bewijs voor een huwelijk en een ‘internationaal uittreksel van de huwelijksakte’. Hoe heet ook weer zo mooi: ‘the devil is in the detail’.

Tot volgende week!

mr. F.M.H. Hoens
Radboud Universiteit Nijmegen

ScholsBurgerhartSchols

Boomjuridisch

www.scholsburgerhartschols.nl www.boomjuridisch.nl

© 2020 Boom juridisch | ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid